Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto 4.10.2023

Pekka Vasara
SM/PO

Hallintovaliokunta

U 27/2023 vp, Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin tullikoodeksin ja Euroopan unionin tulliviranomaisen perustamisesta ja siihen liittyvistä asetus- ja direktiivimuutosehdotuksista (Unionin tullireformi)

Sisäministeriön asiantuntijalausunto

Hallintovaliokunta on pyytänyt sisäministeriön lausuntoa koskien valtioneuvoston kirjelmää Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin tullikoodeksin ja Euroopan unionin tulliviranomaisen perustamisesta ja siihen liittyvistä asetus- ja direktiivimuutosehdotuksista (Unionin tullireformi). Sisäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Sisäministeriön poliisiosasto katsoo, että ehdotettua unionin tullliliiton kokonaisuudistusta ja tullitoiminnan päivittämistä sekä tehostamista ml. keskitetyn EU-tason järjestelmän perustamista voidaan pitää yleisesti ottaen kannatettava. Sisäministeriö yhtyykin U-kirjelmässä esitettyihin kantoihin.

Sisäministeriön poliisiosasto katsoo, että komission antama tullireformipaketti vahvistaa tarvittavalla tavalla EU:n sisäistä turvallisuutta. Sisäministeriön poliisiosasto huomioi, että EU-tason keskitetyn riskienhallintajärjestelmän nimissä uusi tulliviranomainen voisi antaa kansallisille tulliviranomaisille valvontasuosituksia. Edelleen sisäministeriö pitää tärkeänä varmistaa, että ehdotettuun sääntelyyn jätetään kansallisen velvoittavuuden ja toimeenpanon kannalta riittävästi liikkumavaraa, eikä keskitetyn järjestelmän perustaminen tule vaikeuttaa Suomensa hyvin toimivaa Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen yhteistoimintaa. Operatiivisten toimien suuntaamista ja toteutusta koskeva välitön päätöksenteko tulee edelleen tapahtua valtaosin jäsenvaltioissa tavalla, jossa nykyiset kyvykkyydet turvataan.

Sääntelyn tulee olla myös selkeää ja tarkkarajaista huomioiden samalla eri toimijoiden oikeusturva.

Sisäministeriö katsoo valtioneuvoston kannan mukaisesti, että jäsenvaltioille tulisi turvata riittävän pitkä aika asetuksen täytäntöönpanon edellyttämien kansallisten tietojärjestelmien sopeuttamisen sekä kansallisten säädösmuutosten toteuttamiseen ja voimaansaattamiseen.